

Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου

Προς: Ανορθωτικό Κόμμα Εργαζόμενου Λαού (ΑΚΕΛ)

ΕΞ2025-07-30
30 Ιουλίου 2025

Θέμα: Τοποθέτηση ΣΨΚ σχετικά με υπηρεσίες προς παιδιά με εμπειρία καρκίνου και των οικογενειών τους

Αγαπητοί κύριοι/κυρίες,

Ο Σύνδεσμος Ψυχολόγων Κύπρου (ΣΨΚ) επιθυμεί να τοποθετηθεί εκτενέστερα σχετικά με τη θεματική της συζήτησης στρογγυλής τραπέζης που διοργάνωσε το ΑΚΕΛ στις 25 Οκτωβρίου 2024 και στην οποία εκπροσωπήθηκε ο ΣΨΚ με το μέλος του Δ.Σ. Δρ. Άγγελο Κασσιανό.

1. Ολιστική Πρόληψη και Πρώιμη Διάγνωση: Το Πλαίσιο Μετράει

Επιβεβαιώνουμε ότι η πρόληψη και η έγκαιρη διάγνωση είναι βαθιά ριζωμένες στα κοινωνικά και συστημικά πλαίσια. Ενώ τα άτομα - παιδιά, οικογένειες, επαγγελματίες - έχουν την ευθύνη να αναζητήσουν φροντίδα, η αποτελεσματική έγκαιρη ανίχνευση είναι αδύνατη χωρίς δομική υποστήριξη: προσβάσιμες υπηρεσίες, εκπαιδευμένους επαγγελματίες, ευαισθητοποίηση του κοινού, οδοί παραπομπής και πλαίσια οικοδόμησης εμπιστοσύνης. Για παράδειγμα, στο Πλαίσιο CureAll του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ) Ευρώπης, οι επενδύσεις σε εθνικό επίπεδο στη διαγνωστική, την αναφορά καρκίνου και την προσέγγιση της κοινότητας ήταν απαραίτητες για τη βελτίωση της έγκαιρης ανίχνευσης και τη μείωση της διακύμανσης της θνησιμότητας (9–57%) σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Αυτές οι επενδύσεις τονίζουν ότι χωρίς ένα υποστηρικτικό σύστημα, η προσωπική ευαισθητοποίηση από μόνη της δεν επαρκεί.

Συστάσεις:

Έναρξη εθνικών προγραμμάτων για την ενίσχυση των συστημάτων παραπομπής από την πρωτοβάθμια περίθαλψη και τα σχολεία έως την παιδιατρική ογκολογία.

Επέκταση της διαγνωστικής ικανότητας (απεικόνιση, εργαστήρια, παιδιατρικοί ειδικοί) σε υπο-εξυπηρετούμενες και αγροτικές περιοχές.

Εκπαίδευση επαγγελματιών πρωτοβάθμιας περίθαλψης και σχολείων ώστε να αναγνωρίζουν τα σημάδια έγκαιρης προειδοποίησης και να παραπέμπουν άμεσα.

**Σύνδεσμος
Ψυχολόγων
Κύπρου**

Τ.Θ. 25628,
1311 Λευκωσία
Κύπρος

Σπίτι του Εθελοντή,
Κρατητηρίων 4, 2660,
Κοκκινότριμυθιά, Λευκωσία

7000 1260
www.cypsa.org.cy
info@cypsa.org.cy

2. Γνώση και Συμπεριφορά: Η Ανάγκη για Υποδομές & Εκπαίδευση

Οι εκπαιδευτικές εκστρατείες ευαισθητοποιούν το κοινό, αλλά δεν αλλάζουν αξιόπιστα τη συμπεριφορά ή δεν βελτιώνουν τα αποτελέσματα, εκτός εάν συνδυάζονται με υποδομές και συνεχή επαγγελματική υποστήριξη. Για παράδειγμα, η Ομάδα Εργασίας Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης **SIOP Europe** έχει εντοπίσει ότι πολλά νοσοκομεία δε διαθέτουν δομές ψυχοκοινωνικής φροντίδας βασισμένες σε τεκμήρια. Αυτό που χρειάζεται είναι κλινικά εργαλεία, εξειδικευμένη εκπαίδευση και πλαίσια που βασίζονται σε πολιτικές για την εφαρμογή προτύπων ψυχοκοινωνικής φροντίδας σε όλα τα περιβάλλοντα παιδιατρικής ογκολογίας

Συστάσεις:

Ανάπτυξη εθνικών κατευθυντήριων γραμμών ψυχοκοινωνικής φροντίδας για την παιδιατρική ογκολογία ευθυγραμμισμένων με τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα (π.χ. μοντέλο Γερμανίας/Αυστρίας, κατευθυντήριες γραμμές PSAPOH S3)

Δημιουργία δομημένων, διαπιστευμένων προγραμμάτων κατάρτισης (ψυχολόγοι, νοσηλεύτες, ιατροί) που να παρέχονται τακτικά.

Αξιοποίηση προγραμμάτων όπως η Ευρωπαϊκή Σχολή Ογκολογίας για επαγγελματική εκπαίδευση

Θεσμοθέτηση της ένταξης ψυχοκοινωνικών επαγγελματιών σε κάθε ομάδα παιδιατρικής ογκολογίας, συμπεριλαμβανομένων των σταδίων διάγνωσης, θεραπείας, επιβίωσης και τέλους ζωής.

3. Αντιμετώπιση των ανισοτήτων εντός των χωρών

Οι ανισότητες δεν παρατηρούνται μόνο μεταξύ των εθνών, παρατηρούνται και εντός των χωρών. Στην Κύπρο, παιδιά από χαμηλότερες κοινωνικοοικονομικές ομάδες, οικογένειες μεταναστών ή αγροτικές περιοχές αντιμετωπίζουν δυσανάλογα εμπόδια. Η έκθεση του ΠΟΥ για την Ευρώπη (2021–22) καταγράφει τέτοιες ανισότητες στη διάγνωση, την πρόσβαση, τα αποτελέσματα και την παρακολούθηση της φροντίδας. Για παράδειγμα, το πλαίσιο CureAll υπογραμμίζει ότι η υποδιάγνωση είναι συχνή σε υπο-εξυπηρετούμενους πληθυσμούς και τα αποτελέσματα θνησιμότητας ποικίλλουν σημαντικά ακόμη και εντός πλουσιότερων χωρών

Συστάσεις:

Σχεδιασμός οδών (pathways) που εστιάζουν στην ισότητα: κινητές μονάδες ελέγχου, επιδοτούμενες μεταφορές, προσέγγιση σε κοινότητες μεταναστών/χαμηλού εισοδήματος.

Προσφορά υπηρεσιών διαχείρισης περιστατικών, ειδικά για όσους βρίσκονται σε κανονιστικό ή οικονομικό μειονέκτημα, για παράδειγμα, υποστήριξη κοινωνικής εργασίας για την πλοήγηση στα νοσοκομειακά και ασφαλιστικά συστήματα.

Διασφάλιση ότι οι ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες είναι πολύγλωσσες, πολιτισμικά ευαίσθητες και φυσικά προσβάσιμες.

4. Από τα Δεδομένα στην Χάραξη Πολιτικής: Οικοδόμηση Συστημικής Ικανότητας

Η συλλογή στοιχείων σχετικά με τις ανισότητες είναι απαραίτητη — αλλά ανεπαρκής χωρίς δομές και θέληση για τη μετατροπή των δεδομένων σε βελτιώσεις πολιτικής και υπηρεσιών. Τα Ευρωπαϊκά Πρότυπα Φροντίδας για Παιδιά με Καρκίνο, που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του έργου EPAAC και με επικεφαλής το SIOPE, περιγράφουν λεπτομερείς προσδοκίες για το προσωπικό, την ψυχοκοινωνική φροντίδα, τον σχεδιασμό επιβίωσης και τα οικογενειακά δικαιώματα.

Επίσης, εκδηλώσεις στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο το 2025 υπογράμμισαν τη σημασία της διασυννοριακής και ερευνητικής συνεργασίας για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τόνισαν τα νομικά/κανονιστικά εμπόδια στην πρόσβαση σε θεραπείες πέρα από τα σύνορα.

Συστάσεις:

Δημιουργία πραγματικού εθνικού μητρώου καρκίνου και όχι κατ' όνομα και βάσης δεδομένων ψυχοκοινωνικής φροντίδας για την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων, των ανισοτήτων, των παραπομπών και των εμπειριών επιβίωσης.

Επιβολή υποχρεωτικών ελάχιστων προτύπων προσωπικού και ψυχοκοινωνικών υπηρεσιών στα παιδιατρικά κέντρα καρκίνου, ευθυγραμμισμένων με τα Πρότυπα SIOPE.

Πρωώθηση περιφερειακών συνεργασιών και αδελφοποιήσεων (π.χ. κέντρα διαπιστευμένα από τον OECl) για τη διευκόλυνση της μεταφοράς γνώσεων, της εκπαίδευσης και των διασυννοριακών διαβουλεύσεων για περιπτώσεις που χρειάζεται.

5. Ολοκληρωμένη Ψυχοκοινωνική Φροντίδα: Σε όλο το Συνεχές

Ένα πραγματικά παιδοκεντρικό μοντέλο απαιτεί ψυχοκοινωνική υποστήριξη σε όλη τη διάγνωση, τη θεραπεία, την επιβίωση και το πένθος - ένα πρότυπο που συχνά απουσιάζει σε πολλά συστήματα. Ο Πυλώνας Ψυχοκοινωνικής Φροντίδας του CCI Europe υποστηρίζει την καθολική πρόσβαση σε ψυχοκοινωνικές υπηρεσίες σε όλη την Ευρώπη - κατά τη διάρκεια της θεραπείας, μετά τη φροντίδα και για τις πενθούντες οικογένειες - με ενσωματωμένη χρηματοδότηση και εθνικά πλαίσια πολιτικής. Τα μοντέλα SIOP / PSAPOH (Γερμανία/Αυστρία/Ελβετία) ενσωματώνουν εξειδικευμένες ψυχοκοινωνικές ομάδες ως τυπικά στοιχεία των παιδιατρικών ογκολογικών ρυθμίσεων. Τα κλινικά στοιχεία τονίζουν επίσης την ανάγκη για ετήσιες ψυχοκοινωνικές αξιολογήσεις, ψυχοθεραπεία και στήριξη για επιζώντες με δυσφορία, ομάδες υποστήριξης από ομοτίμους και δομημένα προγράμματα αποκατάστασης που περιλαμβάνουν νευροψυχολογική αξιολόγηση και σχέδια σωματικής δραστηριότητας.

Συστάσεις:

Ενσωμάτωση διεπιστημονικής ψυχοκοινωνικής ομάδας (ψυχολόγος, κοινωνικός λειτουργός, νευροψυχολόγος, εκπαιδευτικός σύνδεσμος, επαγγελματίας αποκατάστασης) σε κάθε μονάδα παιδιατρικής ογκολογίας.

Εφαρμογή τυποποιημένων ψυχοκοινωνικών αξιολογήσεων κατά τη διάγνωση, κατά τη διάρκεια των ορόσημων θεραπείας και ετησίως μετά τη θεραπεία.

Παροχή προγραμμάτων υποστήριξης από ομοτίμους, συμβουλευτικής φροντιστών, υπηρεσιών επανένταξης στο σχολείο και υποστήριξης πένθους, όλα χρηματοδοτούμενα και επίσημα αναγνωρισμένα στο σύστημα υγείας.

Είμαστε στη διάθεση σας και ευελπιστούμε σε μελλοντική συνεργασία.

Με εκτίμηση,

Διοικητικό Συμβούλιο ΣΨΚ